

Οι λειτουργίες του τίτλου σε ένα άρθρο ή δοκίμιο ή ανοιχτή επιστολή

Ο τίτλος ενός κειμένου υπηρετεί συγκεκριμένες επικοινωνιακές στοχεύσεις:

- Αποδίδει με τρόπο πυκνό, εύστοχο και σύντομο το συνολικό περιεχόμενο του κειμένου.
- Κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, ώστε να μελετήσει το κείμενο.

1. Πληροφοριακή λειτουργία (αποφαντική πράξη): Ως προς το περιεχόμενο, εξετάζουμε αν:

- ο τίτλος αποδίδει το συνολικό νόημα του κειμένου (εύστοχος) ή μόνο ένα μέρος του ή δεν αποδίδει το ακριβές νόημα του κειμένου (άστοχος).
- ο τίτλος περιέχει σχόλιο, γνώμη ή αξιολόγηση, οπότε και πρέπει να αναζητηθούν οι ιδέες του κειμένου που αιτιολογούν έναν τέτοιο τίτλο.

2. Επικοινωνιακή λειτουργία (κατευθυντική πράξη): Ως προς τη μορφή του τίτλου, εξετάζουμε αν:

- κεντρίζει/προσελκύει το ενδιαφέρον του κοινού, διαθέτει πρωτοτυπία, ευρηματικότητα, φαντασία, επινοητικότητα, χιούμορ κ.λπ.,
- χρησιμοποιούνται κάποιες λέξεις με ιδιαίτερη σημασία ή σκοπιμότητα,
- αξιοποιούνται σημεία στίξης που δηλώνουν σχόλιο,
- υπάρχει εκφραστική επιλογή που εξυπηρετεί συγκεκριμένη σκοπιμότητα (σχήμα λόγου, ρηματικό πρόσωπο, είδος σύνταξης, είδος λεξιλογίου κ.λπ),
- κυριαρχεί η αναφορική ή η ποιητική λειτουργία της γλώσσας,
- το ύφος ανταποκρίνεται στο είδος του κειμένου και στο κοινό προς το οποίο απευθύνεται.

Εφαρμογή

Να σχολιάσετε την πληροφοριακή και επικοινωνιακή λειτουργία των τίτλων:

- Από το γνώθι σαυτόν... στο selfie εαυτόν
- Στην παγίδα των διαφημίσεων... από κούνια